

Nový stavební zákon: jak vykastrovat ochranu přírody v ČR

Petr Svoboda

I. Ke způsobu přípravy:

Na podzim roku 2018 Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) uzavřelo dohodu s Hospodářskou komorou ČR (HK) o tom, že HK připraví návrh nového stavebního zákona (StavZ). HK je zájmový svaz podnikatelů, který sdružuje mj. největší tuzemské stavební korporace. Podstatou uzavřené dohody, nazvané jako „*Memorandum o spolupráci na projektu rekonstrukce veřejného stavebního práva České republiky*“, je závazek HK „*provést, odborně zpracovat a Ministerstvu bezúplatně poskytnout*“ návrh nového StavZ a odpovídající závazek MMR „*ve všech fázích spolupráce poskytnout Komoře maximální možnou podporu a součinnost*“ a učinit „*maximum pro rychlý postup v legislativním procesu*“. Postavení a úloha MMR je v Memorandu omezena na „*konzultace*“, „*připomínky*“ a „*požadavky*“.

Protože HK nemá dostatek kvalifikovaných právníků, kteří by dokázali napsat tak složité legislativní dílo, zjedнала si k tomuto úkolu advokáty. Koordinační úlohu hrála v tomto ohledu advokátní kancelář HAVEL & PARTNERS, s. r. o. Oficiální informace od státu o tom, kdo vlastně návrh psal, však nejsou k dispozici. Úloha úředníků na MMR spočívala v zásadě jen v připomínkování pracovních návrhů předkládaných HK, potažmo jejími advokáty. Úloha nezávislých odborníků z vysokých škol, kteří by současně nebyli zjednanými advokáty, byla jen dílčí a spočívala v připomínkování vybraných institutů nebo problémů.

Na jaře roku 2019 HK předala MMR návrh věcného záměru zákona. Ačkoli byl tento návrh v rozporu s Legislativními pravidly vlády, protože v řadě ohledů neuváděl, jaký má být obsah budoucí zákonné úpravy, MMR ho velmi rychle „protáhlo“ mezirezortním připomínkovým řízením. A poté, aniž by byly věcně vyřazeny připomínky s rozpory od řady minis-

terstev, mj. od Ministerstva životního prostředí (MŽP), a aniž by byl projednán v Legislativní radě vlády, vláda jej dne 24. 6. 2019 schválila.

Poté HK, potažmo její advokáti, v horečném chvatu sepsali paragrafové znění návrhu (Návrh StavZ) a návrhu zákona o změně souvisejících zákonů (Návrh ZměnZ). Tyto návrhy HK odevzdala MMR koncem listopadu 2019. MMR je následně předložilo do mezirezortního připomínkového řízení, které trvalo jen jeden měsíc a bylo ukončeno dne 23. 12. 2019.

Lze uzavřít, že návrh byl vytvořen v prostředí **legislativního klientelismu** a závažného střetu veřejných zájmů se zájmy soukromými. Připravil ho zájmový podnikatelský svaz, který sdružuje stavební korporace a v důsledku toho reprezentuje v právních vztazích regulovaných StavZ zájmy jen jedné skupiny účastníků, a to podnikatele ve stavebnictví, potažmo stavebníky.

II. K obsahu:

Jaké jsou nejdůležitější změny, které má nový StavZ přinést z hlediska ochrany přírody ve stavebně-právních procesech?

1. Státní stavební úřady

První zásadní změnou je zřízení **nové soustavy státních stavebních úřadů**. Ta by měla mít dva, respektive tři články. Vrcholným článkem by měl být Nejvyšší stavební úřad (NSÚ) s celostátní územní působností. Ten má být formálně koncipován jako ústřední správní úřad podřízený přímo vládě, a tedy nikoli MMR. Nicméně: jeho předseda má být jmenován a odvoláván vládou na návrh ministra pro místní rozvoj. To je nesystémový prvek, který zaručuje částečnou politickou závislost šéfa NSÚ na ministrovi pro místní rozvoj. Pod NSÚ by měly být krajské stavební úřady s územní působností v rámci krajů a pod nimi pak územní pracoviště těchto kraj-

ských stavebních úřadů s územní působností v rámci obcí s rozšířenou působností. Ačkoli stavební úřady budou mít v názvu „krajské“, nebudou mít se současnými kraji nic společného. Má jít totiž o orgány státu, nikoli o orgány kraje.

2. Tzv. integrace agendy dotčených orgánů do státních stavebních úřadů

Druhá zásadní změna spočívá v tom, že na nově zřízené krajské (státní) stavební úřady by měly být zákonem **převezeny dvě oblasti věcné působnosti**, které dnes vykonávají krajské a obecní úřady, resp. jejich odbory v rámci přenesené státní správy. Za prvé, veškerá dosavadní věcná působnost vykonávaná krajskými a obecními úřady na úseku StavZ, tzn. zejména působnost na úsecích pořizování územně plánovací dokumentace, územního rozhodování, stavebního řízení, kolaudace a odstraňování staveb. Za druhé, ty části dosavadní věcné působnosti, vykonávané nyní krajskými a obecními úřady na úsecích ochrany ovzduší, vody, lesa, zemědělského půdního fondu (ZPF), ochrany přírody a krajiny a některých dalších úseků životního prostředí, pokud se nějak týkají záměrů povolovaných podle StavZ, tzn. nejen staveb, ale i jiných (tj. nestavebních) záměrů, jako jsou především tzv. změny ve využití území, tj. změny druhu nebo způsobu využití pozemků, například odlesňování. Tento obrovský transfer působnosti je ve věcném záměru nového StavZ označen jako „*integrace agendy dotčených orgánů do státní stavební správy*“ a jedná se z hlediska ochrany životního prostředí o nejnebezpečnější změnu.

Popsaná „rošáda“ bude mít následující důsledky. Dosavadní věcná působnost podle zvláštních zákonů upravujících složky životního prostředí, která se v nějakém ohledu týká záměrů povolovaných podle StavZ, bude odňata stávajícím dotčeným orgánům a pohlcena stavebními úřady. Dosavadní pravomoc dotče-

ných orgánů k vydávání závazných stanovisek k záměrům povolovaným podle StavZ z hlediska ochrany ovzduší, vody, ZPF, lesa, ochrany přírody a krajiny a některých dalších složek či aspektů životního prostředí, tak zanikne, neboť bude „rozpuštěna“ do pravomoci a působnosti nově zřízených státních stavebních úřadů. Zvláštní veřejné zájmy na ochraně uvedených složek či aspektů životního prostředí v povolovacích řízeních podle StavZ tak už nebudou chránit dotčené orgány formou závazných stanovisek, ale **jen specializovaní úředníci v rámci státních stavebních úřadů** prostřednictvím svých neformálních a nezávazných názorů. Tito úředníci budou podřízeni řediteli stavebního úřadu a v souladu se zákonem o státní službě budou vázáni jeho (závaznými) příkazy. Tím bude procesně-právně umožněno, aby stavební úřad jako celek, řízený jeho ředitelem, podle potřeby změnil původní samostatný odborný názor příslušného úředníka, který by měl být příslušný k ochraně toho či onoho zvláštního veřejného zájmu podle zvláštního zákona.

Uvedme pro ilustraci několik důležitých okruhů případů, (i) jejichž předmětem je posuzování záměrů povolovaných podle StavZ z hlediska ochrany životního prostředí a (ii) ve kterých mají napříště samostatně rozhodovat státní stavební úřady:

na úseku ochrany ZPF: rozhodování o souhlasu k odnětí půdy ze ZPF, je-li důvodem odnětí záměr povolovaný podle StavZ; pouze v případě, že má být „*[d]otčena zemědělská půda o výměře nad 10 ha, rozhodne stavební úřad o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu po vyjádření*“ MŽP;¹ nicméně toto vyjádření má být pro stavební úřad nezávazné;

na úseku ochrany lesa: rozhodování o odnětí pozemků plnění funkcí lesa, je-li důvodem odnětí záměr povolovaný podle StavZ;² v těchto věcech již nebude mít Ministerstvo zemědělství (MZe) žádnou (!) pravomoc, a to ani k vydání vyjádření, a ani tehdy, pokud mají být dotčeny lesní pozemky o výměře nad 10 ha;

na úseku ochrany vod: povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, pokud souvisí se záměrem povolovaným podle StavZ;³ dále: rozhodování o souhlasu k záměrům povolovaným podle StavZ v ochranných pásmech vodních zdro-

Například rozhodování o povolování výjimky ze zákazů týkajících se zvláště chráněných druhů a ve věcech krajinného rázu má u záměrů povolovaných podle stavebního zákona nově přejít pod státní stavební úřady. Ilustrační foto archiv AOPK ČR

jů, zejména vodárenských nádrží, a dokonce i rozhodování o samotném stanovení těchto ochranných pásem;⁴ v těchto věcech již nebude mít MŽP žádnou (!) pravomoc, a to ani k vydání (nezávazného) vyjádření;

na úseku ochrany přírody a krajiny ve všech případech, kdy je předmětem záměr povolovaný podle StavZ: rozhodování o zásahu do významného krajinného prvku;⁵ rozhodování o povolení ke kácení dřevin;⁶ rozhodování o souhlasu k záměrům, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz;⁷ rozhodování o povolení výjimky ze zákazů týkajících se zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebo památných stromů;⁸ a zřejmě i rozhodování o povolení výjimek ze zákazů týkajících se přírodních rezervací, přírodních památek, evropsky významných lokalit (EVL) zařazených do národního seznamu, vyhlášených EVL, a konečně i ptačích oblastí, pokud se nacházejí mimo území národních parků (NP) a chráněných krajinných oblastí (CHKO).⁹

Tzv. integrace agendy dotčených orgánů do státní stavební správy přináší jeden zásadní problém: vznikne **schizofrenní organizační model**, ve kterém působnost na úsecích život-

ního prostředí bude rozštěpena mezi (i) dosavadní odbory životního prostředí krajských a obecních úřadů na jedné straně a (ii) nové státní stavební úřady na straně druhé, přičemž nové státní stavební úřady budou „hájit“ zájmy životního prostředí v souvislosti se záměry podle StavZ, zatímco odbory krajských a obecních úřadů budou hájit zájmy životního prostředí ve všech ostatních případech, např. pro zásahy proti škůdcům. Vzniknou tak dvě soustavy správních orgánů, příslušných k ochraně těchto složek životního prostředí. Tyto dvě soustavy budou mít navíc různé ústřední správní úřady, a to (i) NSÚ na jedné straně a (ii) MŽP a MZe na straně druhé. Přitom tradiční rezortní ministerstva, tj. MŽP a MZe, ztratí v rámci svých rezortů jakoukoli pravomoc řídit „integrované“ úseky státní správy prostřednictvím směrnic. To v kombinaci s pozbytím pravomoci rozhodovat o opravných a dozorcích prostředcích na „integrovaných“ úsecích státní správy znamená prakticky úplnou ztrátu kontroly nad významnými částmi vlastních rezortů.

3. Deregulace v ochraně přírody v chráněných územích:

Návrh zavádí rozsáhlou deregulaci v ochraně přírody v chráněných územích podle

ZOchrPř. Tato deregulace má mít **dvě roviny**. Za prvé, dosavadní pravomoc orgánů ochra-ny přírody povolovat formou rozhodnutí vý-jimky ze zákazů ve zvláště chráněných úze-mích (ZCHÚ)¹⁰ pro záměry povolované podle StavZ má být převedena na stavební úřady s tím, že orgány ochrany přírody k tomu bu-dou vydávat již jen závazná stanoviska, a to jen tehdy, půjde-li o záměry „*mimo zastavě-né a zastavitelné území*“;¹¹ tzn. mimo území, které bude takto vymezené v územně plá-novací dokumentaci (ÚPD) státu, kraje nebo obce. Za druhé, AOPK ani správy NP (ale ani jiné orgány ochrany přírody) již v zásadě ne-budou mít pravomoc ovlivňovat povolování záměrů ve ZCHÚ, jejich ochranných pás-mech, v EVL a v ptačích oblastech, pokud půjde o záměry povolované podle StavZ zákona „*v zastavěném nebo zastavitelném území*“.

Návrh předpokládá, že AOPK a správy NP bu-dou vydávat závazná stanoviska k záměrům povolovaným podle StavZ v chráněných úze-mích v těchto případech:

k povolení záměru v ochranném pásmu ZCHÚ;¹²

k povolení výjimky ze zákazů ve ZCHÚ;¹³

k rozhodnutí o povolení záměru na území NP nebo CHKO;¹⁴

k povolení výjimky pro realizaci záměru na území EVL zařazené do národního sezna-mu;¹⁵

k vydání souhlasu pro realizaci záměru na území vyhlášené EVL zařazené do evrop-ského seznamu;¹⁶ a

k vydání souhlasu pro realizaci záměru na území ptačí oblasti.¹⁷

Navržená úprava přináší v ochraně přírody tyto nebezpečné důsledky:

Za prvé, bude-li výjimky ze zákazů ve ZCHÚ napříště povolovat stavební úřad již jen na základě závazného stanoviska orgánu ochrany přírody (tj. AOPK nebo správy NP),¹⁸ pak budou stavebníci moci legálně zahájit i dokončit realizaci záměru **jen na základě**

pravomocného rozhodnutí stavebního úřa-du, a to i tehdy, když stavební úřad rozhodl v rozporu se zákonem bez závazného stano-viska AOPK či správy NP, popřípadě v rozpo-ru s ním. Jakmile totiž rozhodnutí stavebního úřadu nabude právní moci, bude výjimka po-volena. A i když bude povolena nezákonně, bude právně účinná a založí stavebníkovi právo provést záměr.

Za druhé, jakmile stát, kraj nebo obec jednou v ÚPD v rámci NP, CHKO nebo jiného chrá-něného území anebo jeho ochranného pásma vymezí „*zastavěné nebo zastavitelné území*“, respektive „*zastavitelnou plochu*“, pak v rám-ci takto vymezeného území či plochy budou stavební úřady povolovat záměry podle Sta-vZ **bez jakéhokoli závazného stanoviska či souhlasu AOPK nebo správy NP** podle výše citovaných ustanovení ZOchrPř. Orgánům ochrany přírody zůstane jedině pravomoc k tzv. naturovému hodnocení a v jejím rámci i k vydání tzv. naturového stanoviska, to však přirozeně jen pro vyhlášené EVL a ptačí ob-lasti.¹⁹

Za třetí, v procesu pořízení ÚPD sice bude mít AOPK i správa NP postavení dotčeného orgá-nu s pravomocí vydat k návrhu ÚPD, a tedy i k vymezení zastavěného nebo zastavitelné-ho území či plochy, stanovisko, přičemž toto stanovisko má být pro pořizovatele (tj. staveb-ní úřad) i pro schvalující orgán zásadně zá vaz-né.²⁰ Nicméně: (i) tato závaznost platí jen pro zastupitelstva krajů a obcí, ale nikoli pro vládu při schvalování návrhu územního rozvojové-ho plánu²¹ a (ii) pořizovatel bude moci toto **stanovisko překonat v rámci postupu řešení rozporů** tím, že rozpor (např. mezi ním, krajem nebo obcí na jedné straně a AOPK nebo sprá-vou NP na straně druhé) postoupí NSÚ. Ten pak má mít pravomoc o rozporu rozhodnout, a tím popřípadě překonat (záporné) stanovis-ko AOPK či správy NP.²²

III. Závěr

Návrh nového StavZ představuje bezprece-dentní degradaci v právní ochraně přírody a životního prostředí ve stavebně-právních procesech. Je to zjevně důsledek klientelis-tického pozadí přípravy návrhu, které nemá v demokratickém vývoji ČR po roce 1989 ob-doby. Návrh zákona je v samých základech koncepčně vadný a v dalším legislativním

procesu neopravitelný. A lze s ním udělat je-dinou rozumnou věc: neschválit ho a vrátit ho MMR k přepracování.

Poznámky	
1	Srov. § 9 odst. 10 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, (dále též jen „ZZPF“), ve znění Návrhu ZměnZ.
2	Srov. § 14 odst. 2 a § 16 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), (dále též jen „LesZ“), ve znění Návrhu ZměnZ. Srov. též související kompetenční ustanovení § 48 odst. 1 písm. d) a § 48a odst. 1 písm. b) LesZ ve znění Návrhu ZměnZ.
3	Srov. § 8 odst. 1 písm. c) a odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), (dále též jen „VodZ“), ve znění Návrhu ZměnZ.
4	Srov. § 17 odst. 1 písm. e) a odst. 3, § 30 odst. 1, § 107a odst. 1 a odst. 2 písm. c) a e) VodZ ve znění Návrhu ZměnZ.
5	Srov. § 4 odst. 2 a 5 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále též jen „ZOchrPř“), ve znění Návrhu ZměnZ.
6	Srov. § 8 odst. 1 a 6 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
7	Srov. § 12 odst. 2 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
8	Srov. § 56 odst. 6 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
9	Srov. hmotněprávní ustanovení § 43 odst. 3, § 45b odst. 2, § 45c odst. 3 a § 45e odst. 3 ve spojitosti s kompetenčními ustanoveními § 77a odst. 4 písm. h), k), l) a m) a 78 odst. 3 písm. h) ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ. Tato úprava je ohledně stanovení kompetencí příslušných správních orgánů pro povolování výjimek nebo udělování souhlasů v přírodních rezervacích, přírodních památkách, EVL a ptačích oblastech zmatená a nejasná. Není jasné především to, zda je záměrem navrhovatele, aby Agentura ochrany přírody a krajiny (dále též jen „AOPK“), popřípadě správa národního parku (dále též jen „správa NP“), vydávala závazné stanovisko k rozhodnutí stavebního úřadu v přírodních rezervacích, přírodních památkách, EVL a ptačích oblastech i mimo území NP a CHKO – kde ovšem AOPK ani správy NP nemají územní působnost (srov. § 78 odst. 3 návětí ZOchrPř, též ve znění Návrhu ZměnZ). Spíše se zdá, že působnost AOPK a správ NP v těchto věcech mimo území NP a CHKO není záměrem navrhovatele.
10	Podle § 43 odst. 1 ZOchrPř v platném znění.
11	Srov. § 43 odst. 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ. K pojmům „zastavěné území“ a „zastavitelné území“ srov. § 22 odst. 1 písm. g) a h) a dále Přílohu č. 5 část III odst. 2 písm. c) Návrhu StavZ. Do „zastavitelného území“ se zahrnují „zastavitelné plochy a zastavěné území s výjimkou nezastavěných ploch vymezených uvnitř zastavěného území“.
12	Srov. § 37 odst. 2 a 3 též ve spojitosti s § 90 odst. 1 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
13	Srov. § 43 odst. 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
14	Srov. § 44 odst. 1 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
15	Srov. § 45b odst. 2 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
16	Srov. § 45c odst. 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
17	Srov. § 45e odst. 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
18	Podle § 43 odst. 1 a 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
19	Podle § 45i odst. 8 ZOchrPř v platném znění, resp. § 45i odst. 3 ZOchrPř ve znění Návrhu ZměnZ.
20	Srov. § 27 odst. 2 a § 42 odst. 1 věta druhá Návrhu StavZ.
21	Srov. § 42 odst. 1 věta druhá Návrhu StavZ.
22	Srov. § 45 odst. 1 a 3 Návrhu StavZ.

Účast veřejnosti ve stavebním řízení po reformě stavebního práva

Vojtěch Dědek

Jak podrobně rozebrali autoři článku s názvem „Pravda o účasti veřejnosti na rozhodování ve správních řízeních,¹ v zákonodárství České republiky postupuje trend omezování práva veřejnosti na úcastenství ve správních řízeních dotýkajících se zájmů ochrany přírody a krajiny či ochrany celého životního prostředí. Podstatou tohoto trendu je snaha o urychlení výstavby

Úvod

Nejen autoři výše uvedeného článku vyjádřili v souvislosti s přijetím nového stavebního záko-na obavy o budoucnost práv veřejnosti na úcas-tenství ve správních řízeních. Ponechme nyní stranou výtky směřující k samotnému návrhu stavebního zákona, způsobu jeho přípravy či jednotlivým institutům. Zaměřme se na navrhované změny dotýkající se účasti veřejnosti ve správních řízeních, ve kterých mohou být do-tčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Účast veřejnosti ve věcech týkajících se život-ního prostředí je často podrobována kritice jak ze strany stavebníků, tak i ze strany politic-ké reprezentace, resp. části veřejnosti. Účast dotčené veřejnosti zabývající se ochranou pří-rody a krajiny (dále jen „*environmentální spol-ky*“) je často označována za blokační a spolky jsou napadány za zneužívání svých práv. Jak ovšem naznačil Nejvyšší správní soud, v pří-padě, že by došlo např. ke snaze opakovaným zakládáním provázaných environmentálních spolků mařit průběh konkrétního řízení a bez věcného důvodu řízení prodlužovat fakticky s cílem zabránit realizaci záměru, je nepo-chybně namístě, aby takovým spolkům správ-ní orgány účelově uplatněná procesní práva s poukazem na zákaz zneužití práva odebra-ly.² Ač to v praxi samozřejmě není vyloučené, správní soudy doposud v žádném posuzova-ném případě nedospěly k závěru, že by aktivi-

především velkých infrastrukturních záměrů. Urychlení výstavby je taktéž hlavním deklarovaným cílem připravované reformy stavebního práva. Po přijetí věcného záměru stavebního zákona bylo zveřejněno již jeho paragrafové znění současně s novelami souvisejících zákonů. V tomto článku se blíže zaměříme na navržené změny v oblasti účasti veřejnosti na ochraně přírody a krajiny

ty některého environmentálního spolku před-stavovaly zneužití práva.

Nejvyšší správní soud naopak konstatoval, že smyslem a účelem účasti ekologických spolků v územních a stavebních řízeních není bloka-ce, zdržování a protahování realizace staveb-ního záměru procesními obstrukcemi, nýbrž to, aby kvalifikovaně, tj. odbornými argumenty z oblasti ochrany životního prostředí, urba-nismu apod., hájily dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých.³

Veřejný zájem v podobě ochrany životního prostředí zajišťuje stát. Tomu lze proto přiznat pozitivní závazek spočívající v ochraně proti zásahu do životního prostředí v takové míře, která by znemožňovala realizaci základních životních potřeb člověka. Stát prostřednictvím svých orgánů ve správních řízeních však ne vždy hájí veřejný zájem dostatečně. Je proto nezbytně nutné ponechat možnost kontroly obrany veřejného zájmu na ochraně životního prostředí z pozice správních orgánů také ve-řejnosti a do vztahu investor – správní orgán umožnit veřejnosti vstup.

Současná právní úprava účasti veřejnosti

V současnosti není účast veřejnosti na rozho-dování ve věcech týkajících se životního pro-

středí upravena jednotným a uceleným způ-sobem. Účast dotčené veřejnosti ve správních řízeních jako *lex generalis* upravuje § 27 odst. 2 správního řádu, nicméně pouze za podmínky, že jí postavení dotčené osoby přiznává speci-ální právní úprava.

Nejširší pojetí účasti veřejnosti mnoho let ob-sahovalo ustanovení § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „*ZOPK*“), které za-kládalo právo spolkům účastnit se správních řízení, při nichž mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, tj. zájmy ochrany volně žijících živočichů, planě rostoucích rost-lin a jejich společenstev, nerostů, hornin, pa-leontologických nálezů a geologických celků, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny. Současně platilo, že účast environmentálních spolků ve správních řízeních nelze vykládat natolik široce, že by se vztahovala na řízení, jež mohou zasáhnout jakoukoliv složku život-ního prostředí, nýbrž toliko složky životního prostředí chráněné zákonem o ochraně příro-dy a krajiny.

V řízeních vedených v režimu stavebního zá-kona měla veřejnost v podobě environmentál-ních spolků, za podmínek stanovených zvlášť-ními právními předpisy, resp. na jejich základě (typicky právě § 70 ZOPK), postavení účastní-ka řízení. Novelou stavebního zákona prove-